

Р.В. Ковтуненко, О.О. Толстікова, О.В. Шварацька
ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ ПЕДІАТРІЇ АНГЛОМОВНИМ
СТУДЕНТАМ

Державний заклад «Дніпропетровська медична академія МОЗ
України»

З кожним роком численість іноземних студентів, які здобувають вищу освіту в Дніпропетровській державній медичній академії збільшується. Рівень володіння мовною підготовкою іноземних студентів забезпечує оволодіння професійними знаннями та навичками. Відсутність необхідності вивчення української або російської мови, як мови посередника значно зменшує об'єктивні труднощі навчання і приваблює іноземних студентів. Впровадження кредитно-трансферної системи (КТС) організації навчання з педіатрії студентів за фахом «лікувальна справа» на випускаючій кафедрі визначає погодження освітніх стандартів України з загальноєвропейськими. Викладання педіатрії на випускаючій кафедрі англійською мовою потребує від викладача постійного удосконалення професійної майстерності, підвищення знань міжнародних стандартів лікування дітей та постійного подальшого вивчення англійської мови, сприяє підсиленню мотивації студента до навчання, активації його самостійної роботи, підвищенню загального рівня дисциплінованості [1].

Кредитно-трансферна система організації навчального процесу - ключовий напрямок реформування системи вищої освіти в Україні та її інтеграції до загальноєвропейського освітнього простору [3].

Досвід впровадженого навчання англійською мовою іноземних студентів-випускників медичного факультету (спеціальність – «лікувальна справа») з дисципліни «педіатрія» на засадах кредитно-трансферної системи організації навчального процесу переконує в тому

що, це – сучасна та ефективна форма навчання, що сприяє підвищенню якості знань та вмінь іноземних студентів [2].

Інтеграційні процеси в освіті сприяють підвищенню якості викладання та підготовки спеціалістів і є невід'ємною складовою вимог Болонської конвенції. Форма навчання студентів англійською мовою є найбільш прогресивною і приваблює іноземних громадян з різних країн світу [2]. Методика викладання педіатрії англійською мовою також потребує певних деонтологічних підходів з урахуванням історико-культурних і релігійних поглядів студентів. Кожен рік чисельність іноземних студентів, які бажають навчатися на англійській мові зростає, так у 2015-2016 році такі студенти складають 5 десятків (37 студентів), а прийнято до вузу в цьому році вже 146 студентів.

Забезпечення навчального процесу потребувало ретельної перебудови методичного забезпечення навчального процесу до можливостей та запитів студентів, які навчаються англійською мовою. Робоча програма з дисципліни «педіатрія» складає 1 модуль, 5 змістових модулів, 180 годин, з яких лекцій – 10 годин, аудиторних занять – 48 годин, семінари – 48 годин, самостійна робота – 74 години.

Методичне забезпечення кожного практичного заняття включає матеріали англійською мовою, які створені співробітниками кафедри: методичні вказівки для студентів та викладачів, тематичні структуровані ситуаційні задачі (відповідно кількості студентів в групі) для поза-аудиторної домашньої роботи, набір тематичних тестових завдань з бази «КРОК-2» (10 варіантів по 20 тестів на кожне заняття) - для аудиторного контролю знань.

У зв'язку з великим напруженням навчального процесу, відсутністю мовного діалогу з пацієнтами у студентів на кафедрі впроваджена методика навчання англомовних студентів двома викладачами, з яких один проводить перевірку та обговорення домашніх

завдань, тестування з використанням тестів банку центру ліцензійного іспиту, проведення ректорських контролів, проведення теоретичних розборів, а другий викладач проводить зі студентами роботу біля ліжка хворих з клінічними розборами згідно з темами занять та відпрацюванням практичних навичок по обстеженню хворих дітей.

Дуже важливим фактором кредитно-трансферної системи – є самостійне здобуття знань студентами. Ефективною розробкою кафедри стала система поза аудиторної роботи у вигляді щоденного письмового домашнього вирішення тематичних ситуаційних задач з обґрунтуванням діагнозу, призначенням алгоритму обстеження, лікування та реабілітації. Після перевірки викладачем цих робіт в аудиторний час проводиться обговорення вирішених завдань та виставляється оцінка за цей вид роботи. За для зручності всі ситуаційні задачі об'єднані у збірку, видаються кожному студенту на початку модулю. Це дає можливість студентам самостійно планувати свою поза аудиторну роботу, а також ознайомитись із завданнями всієї групи.

Щоденне розв'язання тестових завдань з банку «КРОК-2» (за темою заняття по 50 тестів в кожному варіанті) з подальшим обговоренням помилок, безумовно, сприяє підвищенню якості підготовки до ліцензійного іспиту.

Найбільш об'ємною частиною практичних занять є робота біля ліжка хворого. Проведення курації з оформленням історії хвороби неможливе через мовний бар'єр. З урахуванням того, що студенти не володіють мовою пацієнтів, на занятті проводяться розбори тематичних хворих з відпрацюванням практичних навичок об'єктивного обстеження дитини, обґрунтування діагнозу та визначення діагностичної та терапевтичної тактики. В навчанні широко використовуються комп'ютерні технології у вигляді відеофільмів, мультимедійних презентацій англійською мовою,

що забезпечує інтенсифікацію навчального процесу та комфортне середовище навчання.

В оцінці поточної діяльності студента робота біля ліжка хворого складає 50%, рішення поза аудиторного завдання - 35%, тестові завдання -15%.

Іноземні студенти, які навчаються англійською мовою, мають вищий, майже вдвічі, рейтинг у порівнянні з російськомовними студентами. Так, за результатами державного іспиту якісна успішність англомовних студентів складає 65,7%, відмінно отримали 18,4%, добре - 47,7% (відповідно у російськомовних показники значно нижчі - 41,3%; 9,05%; 32,3%). Безперечно вважаємо, що високий рівень засвоєння професійних знань обумовлений відсутністю додаткових труднощів та ускладнень при засвоєнні мови-посередника.

В цілому, позитивними моментами при впровадженні КТС організації навчального процесу є підвищення ролі самостійної роботи студентів та якості її контролю, підсилення мотивації пізнавальної діяльності студента. Але, разом з цим, є й певні недоліки: збільшення навантаження та напруження у навчальному процесі для викладача (великий об'єм письмових завдань, що перевіряються, збільшення кількості обліково-звітної документації), тому вважаємо доцільним проведення занять двома викладачами у групах студентів, що навчаються англійською мовою.

Певною мірою компенсувати інформаційний дефіцит дозволяє інтернет-сайт кафедри, де окрім навчально-методичної інформації, зібрана література англійською мовою, різноманітні джерела, презентації лекцій, навчальних посібників, створених співробітниками кафедри.

Висновки. Позитивний досвід при викладанні педіатрії англійською мовою за кредитно-трансферною системою полягає в адаптації навчання до зарубіжних систем освіти, впровадження

рейтингової оцінки знань студентів, систематичному контролю засвоєння вмінь та навичок, а спрямованість на самостійну і творчу роботу підвищує мотивацію до навчання. Організація навчального процесу за кредитно-трансферною системою згідно з сучасними вимогами європейської освіти створює сприятливі умови для підвищення якості медичної освіти та вдосконалення підготовки іноземних студентів, які будуть гідно представляти якість освіти, здобутої у нашій країні на світовому просторі.

Список використаних джерел.

1. Гайдей В.Р. та інші. Досвід навчання студентів в Одеському національному медичному університеті англійською мовою і шляхи подальшого вдосконалення // Матеріали Всеукраїнської наукової навчально-методичної конференції.-Тернопіль, 2011, - с. 202.

2. Гарець В.І, Кононова І.І. та ін. Впровадження досвіду роботи за кредитно-модульною системою при викладанні біології іноземним студентам //Український медичний альманах-2011.-№3.- С91-92.

3. Ходоровський Г.І., Ясінська О.В. Особливості викладання фізіології англomовним іноземним студентам в Україні та інших країнах // Матеріали 10-тої ювілейної Всеукраїнської повчально-наукової конференції з міжнародною участю.- Тернопіль, 2013, частина 1.- С.528-529.

